

Dwie ideologie

Poprzez całą naszą historię porzoborową biegła i krzyżują się wciąż dwie ideologie: interwencji i czynu; pogląd, że wskrzeszenie Polski nastąpi jako wypadkowa zmagania się sił obcych, że zatem, choćbyśmy pozostali bierni, to interwencja obcym nam pomoże — i pogląd, że jedynie czyn, w odpowiednim momencie poczety, doprowadzić może do wskrzeszenia państwowości.

Dwie te ideologie wykazały się w każdym poczynaniu, każdym akcie publicznym okresu porzoborowego. Począwszy od Sejmu Wielkiego aż po wybuch wielkiej wojny w r. 1914.

Pierwsza ideologia opierała się na oportunizmie. Dawała pozory wysoce dyplomatyczne, a mąbiała się w salonach i przedpokojach możnowładców. Było to stałe przerysowywanie mapy Europy... Każda wojna, jaka toczyła się w 19 wieku w Europie, pobudzała u nas ideologię interwencji do nowego czynu, budziła nowe, zwodnicze kombinacje; wydawała stopy memoriałów, moc rozjazdów i kołatań do głównych firm dyplomatycznych.

Druga ideologia również liczyła na zawieruchę wojenną i na poważnienie się trzech mocarstw zaborczych, lecz wierzyła nieźbie, że własne siły dokonają wskrzeszenia państwowości, że sityony wojujące wobec narodu, czekającego z założeniami rękami, nie będą miały szczyrczych za miarów.

W imię ideologii „czynu” tworzył Dąbrowski Legiony, wybuchy powstań 1831 i 1863 roku, uczestniczył w walkach wyzwoleńczych 1848 roku, tworzył przed 1914 r. Józef Piłsudski ośrodki własnej siły zbrojnej.

W imię ideologii „szaleńców”, dyplomatyzowano zarówno przy Napoleonie jak i jego wrogach, dyplomatyzowano przy wszystkich dworach europejskich i przez cały wiek 19-ty stworzono polityczne „straże pożarnicze”.

I oto jakby w proroczym widzeniu lat 1914—1918, siedząc w celi więzienia austriackiego, dyktator 1863 r. Marjan Langiewicz napisał słowa: „W Polsce prawdopodobnie kilka mocarstw będzie interwenjować; każde będzie miało swoje odrębne interesy, każde też będzie w narodzie szukać popleczników interesów swoich. Przy pomocy garnizujących wojsk, rozdzielanych pieniędzy i obiecanych łask potworzą się partie, jak ongi przy elekcjach, a może i gorzej. Trzeba więc nam szukać obojętnej się bez interwencji, a jeśliby takowa wbrew naszej woli nastąpiła, przynajmniej o postawienie się tak silne, iżby zakończona wojna nie była wyłącznie zamianą jednego jarzma na drugie”.

Ostatnie starcie obu ideologii nastąpiło też podczas światowej wojny. Hasło czynu i hasło interwencji zmagaly się ze sobą z wielką intensywnością. Wyrazem pierwszym był Józef Piłsudski, wyrazem drugiego „Komitety”, bez względu na to, czy działały w Wiedniu czy Paryżu.

zu, liczyły na skuteczność „terwencyjnej” polityki jednej czy drugiej grupy państw walczących.

Zwyciężyła ideologia czynu. Na niej oparł się nasz byt państwowy, nasza zdolność obrony granic państwa już po zakończeniu wojny światowej.

I to właśnie nalezyce uswiadomić sobie musimy w dni rocznic powstańców, a zwłaszcza powstania 1963 roku, które stanowią w historii naszych wysiłków niepodległościowych jedną z najchlubniejszych kart.

Konferencja lozańska odroczone

w pełnym porozumieniu Francji z Anglią

PARYZ, 21. 1. Rząd angielski ogłosił, że konferencja lozańska będzie odroczone.

Decyzja ta została powzięta w pełnym porozumieniu z rządem francuskim z tego względu, że rokowania wstępne, prowadzone między państwami wierzycielskim a Niemcami, nie mogą być ukończone do tego terminu. (PAT).

RZYM, 21. 1. Władomość o możliwości ponownego odłożenia konferencji lozańskiej wywołała duże wrażenie w kołach politycznych, które widzą w tem nowe zaostrenie sytuacji międzynarodowej. (PAT).

BERLIN, 21. 1. Biuro Conti potwierdza wiadomość z Londynu, że ambasador angielski w Berlinie Rumbold zwrócił się do kanclerza Brüninga z zapytaniem, czy rząd Rzeszy zgodziłby się na przedłużenie moratorium Hoovera o 1 rok, to znaczy do 30 września 1932 r.

Kanclerz Brüning udzielił od powiedzi odmownej. (PAT).

„Ani wesola, ani smutna twórczość”

Wicemin. Starzyński w Senacie o kredytach dodatkowych

Wczoraj po południu obradował Senat.

Otwierając obrady, marszałek Raczkiewicz wygłosił krótkie wspomnienie poświęcone senatorowi Wiśniewskiemu. Przemówienia wysłuchano stojąc.

Urlopów udzielono senatorom Targowskiemu i Szymańskiemu.

Następnie izba przyjęła nowelę do wojskowego kodeksu karnego oraz ustawę, dotyczącą wprowadzenia w życie ustawy wojskowego postępowania karnego.

Krótką dyskusję wywodziła się nad referatem sen. Szarskiego (BBWR) o kredytach dodatkowych na r. 1929-30 i 1930-31.

Sen. Głabiński (Kl. Nar.) twierdził, że kredyty te pozostają w ścisłym związku z „radosną twórczością tego okresu”.

Odpowiadał wicemin. skarbu Starzyński, stwierdzając, że omawiane kredyty nie pozostają w żadnym związku z jakakolwiek „twórczością, zarówno radosną jak i smutną, a dotyczą tylko upośażeń, wynikających z ustawy. Kredyty te spowodowane zostały zbyt niskim prelimitowaniem wydatków na emerytury, a powodem — wzrostem świadczeń emerytalnych w związku ze wzrostem stawek.

Wreszcie powodem było i to, że na emerytury przechodził coraz więcej osób wyższych stopni służbowych, bądź takich którym trzeba było zaliczyć służbę przedwojenną.

Obrady nad gospodarką na kolejach

Wczoraj pod przewodnictwem ministra Kühna (x) odbył się zjazd dyrektorów wszystkich dyrekcji kolejowych, poświęcony sprawom gospodarki zasobowej na kolejach.

Kłótnie żydowskie i postulaty Ukraińców

na posiedzeniu komisji budżetowej Sejmu

Komisja budżetowa Sejmu ciągnęła wczoraj dyskusję nad budżetem min. oświaty.

Pierwszy z pośród 15 postów za pisanych do głosu, wystąpił pos. Minoberg (BBWR). Przemówienie jego, poświęcone sprawom żydowskim, miało ostre akcenty polemiczne.

Grego chce żydostwo religijne

Mówca wyraził ubolewanie, że z ogólnej sumy budżetu oświaty, na cele żydowskie przeznaczają się tylko 210 tys. zł. Czy zwolennicy numerus clausus (w tym wypadku nie byłoby skłonni zastosować metody obliczeń procentowych, jak to czynią w innych sprawach. Stwierdzam z zadowoleniem, że władze starały się w sposób zdecydowany unieścić wystąpienia przeciw żydowskim.

Przemówienie p. Rozmaryna przy budżecie spraw wewnętrznych żydostwo religijne przyjęło z oburzeniem, gdyż post ten przejął misję p. Grünbauma, który jest trudem politycznym. Współtorca odłam religijnego żydostwa, który tu reprezentuje z obowiazkiem, nie opiera się na chęci przywrócić, lecz na idei dobra żydostwa w Polsce i dobra kraju. Z domną podkreślam, że odłam ten był pierwszy, który wyciągnął rękę do współpracy z liberalną częścią społeczeństwa polskiego, a oczywiście część tę znalazł w obozie Marszałka Piłsudskiego.

Trzeźwa karkiera

Pos. Polakiewicz (BBWR) stwierdził, że zasada konstytucji, gwarantująca bezpłatną naukę szkolną, nie wytrzymała próby życia; z myślą o ciężkiej sytuacji finansowej państwa, mówca poddaje problem ten pod obrady komisji, a potem domaga się uwzględnienia potrzeb życia gospodarczego w szkolnictwie powszechnym, zwłaszcza na wsi, gdzie szkoły dotąd nie dają przyszłym rolnikom ani cienia wiadomości gospodarczych.

Siedem życzeń ukraińskich

Pos. Wętykanowicz (kl. Ukr.) zgłosił następujące żądania Ukraińców: 1) Utraktwizm (t. j. dwujęzyczność) należy usunąć. 2) Dzieci ukraińskie dać nauczyciela Ukraińca, a polskiemu Polaka. Przeniesionym na zachód nauczycielom Ukraińcom dać możliwość powrotu do stron rodzinnych. 3) Wprowadzić jeszcze w r. b. odpowiednią ilość szkół zawodowych dla młodzieży ukraińskiej językiem wykładowym ukraińskim. 4) Stworzyć jaknajrychlej uniwersytet ukraiński we Lwowie. 5) Przywrócić jeszcze w r. b. gimnazjum ukraińskie w Tarnopolu. 6) Dom Narodowy i Stauropię oddać społeczeństwu ukraińskiemu za pośrednictwem ukraińskich instytucji kulturalno - oświatowych, które utworzą kuratorium i opracują akt fundacyjny, wreszcie 7) Dać możliwość nauczycielstwu ukraińskiemu i towarzystwom oświatowym, by rozwijały bez przeszkód oświatę pozaskolną.

O klerikalizmie i Polincare'm

Czapliński (PPS) ubolewał nad rozwieleniem kleru w Polsce, dopatrując się jednej z przyczyn tego zjawiska w licytacji pomiędzy Blokiem Bezpartyjnym, a Stronnictwem Narodowym. Obok klerikalizmu rzymsko-katolickiego wzrasta też i żydowski; różni cadykiowie zaczynają grać rolę, odbywają się uroczyste wyjazdy.

Przewod. pos. Byrka: A cuda... Następnie pos. Czapliński zastanawia się nad zagadnieniem wychowania państwowego i uważa, że nikt nie wie, na czym ono polega.

Pos. Jaworska (B.B.) w dłuższym przemówieniu wystąpiła w obronie idei wychowania państwowego, wyrażonej przez min. Jędrzejewicza.

Pos. Sommerstein (Kolo Zyd.) w ostrej formie polemizował z wywodami pos. Minoberga, twierdząc, że ludność żydowska ustosunkowując się pozytywnie do państwowości polskiej, przeszła ewolucję w tym kierunku, że w miejsce społeczności wyłącznie religijnej, przyszedł do głosu naród, odróżniający religię od klerikalizmu. Mówca uskarża się na upodlenie szkolnictwa hebrajskiego. Omawiając problem t. zw. numerus clausus, mówca przypomniał, że w r. 1923 po różnych komisjach studi się tego rodzaju wniosek, ale do ostatecznego uchwalenia nie doszło, gdyż wada się w to przyłączył Polski p. Polincare.

Przewod. pos. Byrka: Czy pańska informacja, że aż Polincare do tego się mieszał, jest ścisła?

Pos. Sommerstein: O tem wtedy pisała prasa. Konkretnych danych nie mam.

Przewod. pos. Byrka: Ja się boję, ażeby Polincare nie zaprzeczył, gdy przeczyta to w dziuryszu. (Wesołość).

Za zniesławienie W. Sieroszewskiego

Redaktor „Gazety Warszawskiej” skazany

Znamienym przyczynkiem historycznym jest proces, który toczył się wczoraj w sądzie okręgowym w Warszawie.

Jako oskarżyciel prywatny wystąpił znakomity pisarz, Wacław Sieroszewski, w towarzystwie swego rzecznika adw. Skoczyńskiego.

Oskarżonym był redaktor odpowiedzialny „Gazety Warszawskiej” p. Edward Bielecki.

Wreszcie, rzecz znamienita, stro na występującą w tym procesie był też urząd prokuratora, w osobie wiceprok. Kawczaka, gdyż prokurator uznał, że w grę wchodzi interes publiczny i przyłączył się do oskarżenia prywatnego.

Komplet sądowy stanowili sędziowie Komorowski, Leszczyński i Kwiatkowski.

Przedmiotem skargi był artykuł zamieszczony w „Gazecie Warszawskiej” z dn. 21 stycznia 1931 r. p. t. „To ma być członek Trybunału Stanu?”, wymierzony przeciw W. Sieroszewskiemu, który miał wówczas wejść do Trybunału.

W artykule tym zarzucono wybitnemu pisarzowi, że zadenuncjował niejakiego Machajskiego do sądu darterji austriackiej.

Przeprowadzone przed rozprawą dochodzenie ustaliło, że W. Sieroszewski w r. 1910 przestrzegli listownie dr. Dłuskiego w Zakopanem przed udzieleniem posady Machajskiemu, którego znał od r. 1890 z kraju Jankuckiego, gdzie był ze-

4 nierealne wnioski opozyji

w komisji prawnej Sejmu

Sejmowa komisja prawna obradować dziś będzie nad wnioskiem PPS, Stronnictwa Ludowego, NIP i CHD w sprawie utworzenia komisji nadzwyczajnej dla zbadania sprawy obchodzenia się z więźniami osadzonymi w więzieniu wojskowym w Brześciu.

Również rozważany będzie wniosek ludowców w sprawie „nadużycia raportów policyjnych dla oddziaływania na tok spraw sądowych”, wniosek PPS w sprawie uchylenia rozporządzenia ministra sprawiedliwości o wprowadzeniu regulaminu więziennego, wreszcie wniosek PPS w sprawie uchylenia rozporządzenia Rady ministrów o wprowadzeniu postępowania dożąnego.

Dziś podpisane umowy

Sowietów z Finlandią

HELSINGFORS, 21. 1. Toczące się tu rokowania w sprawie fińlandzko - sowieckiego paktu o nieagresji zakończono.

Podpisanie paktu nastąpi w dniu jutrzejszym. (PAT).

Tadeusz Lechnicki

dotychczasowy zastępca naczelnika wydziału zachodniego M. S. Z. został mianowany p. o. szefem biura ekonomicznego w prezydium Rady ministrów.

Antyniemiecki nastrój nad Sekwaną

Narady rządu Rzeszy Niemieckiej

BERLIN, 21. 1. — Tel. wł. — Gabinet Rzeszy obradował dzisiaj, lecz jak półoficjalnie zapewniają, tematy polityki zagranicznej nie były przedmiotem narad.

Zainteresowanie kół politycznych i prasy koncentruje się dookoła pytania, jakie konsekwencje pociągnie za sobą niedojście do skutku konferencji reparacyjnej w Oachy.

Propozycje nowego moratorium na 6 miesięcy, jak wiadomo, Brüning odrzucił, motywując tem, że po wygaśnięciu wakatów Hoovera Niemcy wogóle nie będą mogły płacić jakichkolwiek reparacji.

Jeśliby więc rozstrzygnięcie ostateczne nie mogło nastąpić obecnie, Niemcy domagają się aż do zapadnięcia ostatecznej decyzji

Za zniesławienie W. Sieroszewskiego

Redaktor „Gazety Warszawskiej” skazany

Znamienym przyczynkiem historycznym jest proces, który toczył się wczoraj w sądzie okręgowym w Warszawie.

Jako oskarżyciel prywatny wystąpił znakomity pisarz, Wacław Sieroszewski, w towarzystwie swego rzecznika adw. Skoczyńskiego.

Oskarżonym był redaktor odpowiedzialny „Gazety Warszawskiej” p. Edward Bielecki.

Wreszcie, rzecz znamienita, stro na występującą w tym procesie był też urząd prokuratora, w osobie wiceprok. Kawczaka, gdyż prokurator uznał, że w grę wchodzi interes publiczny i przyłączył się do oskarżenia prywatnego.

Komplet sądowy stanowili sędziowie Komorowski, Leszczyński i Kwiatkowski.

Przedmiotem skargi był artykuł zamieszczony w „Gazecie Warszawskiej” z dn. 21 stycznia 1931 r. p. t. „To ma być członek Trybunału Stanu?”, wymierzony przeciw W. Sieroszewskiemu, który miał wówczas wejść do Trybunału.

W artykule tym zarzucono wybitnemu pisarzowi, że zadenuncjował niejakiego Machajskiego do sądu darterji austriackiej.

Przeprowadzone przed rozprawą dochodzenie ustaliło, że W. Sieroszewski w r. 1910 przestrzegli listownie dr. Dłuskiego w Zakopanem przed udzieleniem posady Machajskiemu, którego znał od r. 1890 z kraju Jankuckiego, gdzie był ze-

Ampułka magnetyczna Dunikowskiego

„Alchemik” odmawia dokonania doświadczeń

PARYZ, 21. 1. W sprawie procesu, wytoczonego m. z. Dunikowskiemu, rada izby adwokackiej stanęła na stanowisku, iż ustawa z r. 1897 przyznaje oskarżonemu prawo składania zeznań i konfrontacji świadków w obecności obrońcy.

Wobec takiego stanowiska izby adwokackiej, prokurator generalny zażądał od sędziego Ordonneau sprawozdania, motywującego jego decyzję.

Rzeczoznawcy rozważają obecnie kwestię przeprowadzenia próby nawet po usunięciu przez Dunikowskiego ampułki magnetycznej, posługując się w doświadczeniach instrukcją, dotyczącą wynalazku, spisaną przez Dunikowskiego, a która znajduje się w zamkniętej kopercie u sędziego śledczego.

O ile próba skłótnienia Dunikowskiego do przeprowadzenia doświadczeń pozostanie bez skutku, siedmiemu pozostanie jeszcze jeden tylko środek, t. j. zasądzenie za oszustwo bez przeprowadzenia doświadczeń. (PAT).

Skarga poszkodowanego

PARYZ, 21. 1. W związku ze sprawą inż. Dunikowskiego pozostaje skarga niedawno wniesiona przez markiza de Arcanguel o odszkodowanie przeciwko hr. Sobańskiemu, b. posłowi Rzeczypospolitej Polskiej w Madrycie.

Hr. Sobański był jednym z pierwszych, który finansował wynalazek Dunikowskiego, przedstawił sprawę markizowi de Arcanguel, który ze swej strony dał ją finansować. Wczoraj

Dla pobicia rekordu Piccarda

Węgierski lot w stratosferze

WIEDEŃ, 21. 1. Węgierski sportsmen hr. Teodor Zichy zawarł umowę z wiedeńskim inżynierem Braunem w sprawie lotu do stratosfery: Lot taki ma być wkrótce przez obu wymienionych podjęty.

Hr. Zichy pragnie pobić rekord prof. Piccarda. Balon, na którym wymienieni wyruszą w stratosferę ma być większy od balonu Piccarda, a nadto zaopatrzony będzie w spadochron o średnicy 45 metr.

Gdynia wyżej Bremy

w obrotach 1931 r.

GDYNIA, 20. 1. — Tel. wł. — Jak podają pisma niemieckie, Gdynia w roku ubiegłym zdystansowała po raz pierwszy pod względem obrotów towarowych port w Bremie.

Ten ostatni port wykazywał w tymże roku 5.193.000 ton obrotu, podczas gdy w Gdyni obroty przewyższyły 5.300.000 ton. (K).

Moda karnawałowa

Oryginalny model paryski.

Ręce na wrotkach

Ogólny podziw budziły w Los Angeles piosenki studenta jamejskiego Uniwersytetu Ryszarda Landeau, który biegał na rękach, zaopatrzonych w wrotki.

24 tysiące kilometrów do o czyny

Do portu Southampton przybył 84-letni starszek.

Był to Mr. Austin z Afryki Południowej.

Nie był on lat 50 w swej ojczyźnie i teraz przyjechał tylko w odwiedziny.

Droga jego wynosiła 24 tysiące kilometrów

i długą tę drogę zrobił starzec tylko po to, by raz jeszcze przed śmiercią zobaczyć kraj rodzinny.

W Londynie dziwił się pan Austin.

Jak wiele się tu zmieniło i jak mało ma już przyjaciół.

Japońscy zapalniczy

Doroczne wielkie zawody zapalnicze z udziałem najlepszych atletów japońskich w teatrze Hokuzika w Tokio.

Kapryśna kulka rulety

zabiła dwoje ludzi

Dramat na Lazurówym Wybrzeżu

Piękny jest port w Cannes w słoneczny dzień.

Woda ma tam barwę nieprawdopodobnie lazurową, a na tle tej wody i błękitnego nieba odbijają się rdzawa czerwienia, wydymane przez wietrzyk żagle...

I tu właśnie, w tym uroczym miejscu, rozegrał się epilog smutnego dramatu.

Straszny epilog... Ale trzeba opowiedzieć od początku.

Gdy Wendelina Mulder przybyła przed kilkoma laty z Amsterdamu na Lazurowe Wybrzeże,

była bogatą niezależną kobietą.

Miała swój własny majątek, złożony w banku, kufry pełne modnych sukien i wiele ochoty do życia.

Miała, niestety, jeszcze i jedno.

Złykę do gry hazardowej.

A gdzież, jak nie tutaj, w pobliżu

stolicy hazardu, Monte Carlo, mogła się ta żyłka w niej obudzić?

Wendelina Mulder zaczęła bywać codziennym gościem w pałacu gry. Szczęście było zmienne.

Kapryśna kulka rzadko zatrzymywała się na numerze, postawionym przez panią Mulder.

Pieniądze topniały.

Aż pewnego ranka bogata dama znalazła się w obliczu nędzy.

Nie straciła jednak głowy. Wkrótce goście, przechadzający się po bulwarach nicejskich, znali wszyscy młodą, przystoj-

na, odzianą w sportowy strój damski, sprzedającą dzienniki. Była inteligentna. Umiała spry-

Przysły król - szczęśliwym ojcem rodzin

Książę Leopold Belgijski ze swoimi dziećmi.

nie zachwalić treść sprzedawanej gazety.

Wkrótce zyskała sobie grono stałych klientów, którzy kupowali tylko u niej.

Pewnego dnia na promenadzie nicejskiej

zjawił się nowy gość.

Kupił gazetę od pani Mulder, a potem zaczął z nią rozmowę. Przedstawił jej się. Był to Charles Octave Peyron, przybyły z Paryża, ostatnio bez zajęcia.

Zamieszkałi razem.

Peyron opowiadał, że otrzymuje rentę z Indii malajskich.

Istotnie, renta ta przychodziła jakiś czas, ale potem nagle się urwała.

Z pieniędzmi było coraz ciężiej.

Pewnego ranka pani Mulder obudziła się z nowym pomysłem: — A co, gdyby tak pójść dziś do kasyna i spróbować raz jeszcze szczęścia?

Ze starych kuirów wylagnęła niemodne już toalety,

stare brokatowe pantofelki. Wzięła całą skromną gotówkę, jaką posiadali i poszła.

Przekazała wszystko.

Nazajutrz z wód portu w Cannes wyciągnięto dwa martwe ciała, splecione w uścisku.

Pani Mulder i Peyron odeszli od życia...

Pomnik bohaterskiego podróżnika

Na murze gmachu Królewskiego Stowarzyszenia geograficznego (Royal Geographical Society) w Londynie odsłonięto posąg Ernesta Shackletona, śmiałego podróżnika i uczonego.

Okrucieństwo

W barbarzyńskiej zabawie strzelania do gołębi (tir aux pigeons) w San Remo odznaczył się 9-letni Riccardo Malvasie delia Serra, zabijając 18 ptaków na 20, do których celował. Prawdziwie okrutna zabawa.

Paplerosy potanleją?

Wśród kupców tytoniowych uporczywie kursują pogłoski o zamierzonej obniżce cen wyrobów monopolu tytoniowego w Polsce.

Również mówi się o obniżce rabatów udzielanych hurtownikom (w Warszawie z 3-ich na 1 proc.?), wreszcie o zamiarach otwierania własnych sklepów monopolu.

Pogłoski te wymagają sprawdzenia.

JACK I ESTELLA

Dzieje sensacyjnego rozwodu króla bokserów

Mistrz boks, Jack Dempsey rozwodził się z aktorką kinematograficzną, Estellą Taylor.

Dzieje tego rozwodu obfitują w tak typowo amerykańskie szczegóły, że warto się z nimi zapoznać.

Gdy wysłannicy Estelli zjawili się w Reno, gdzie przebywał Jack i przedstawili konkretne propozycje finansowe, Dempsey odpowiedział im, iż nie może się na nie zgodzić, gdyż

jest zrujnowany finansowo.

Ale nie upłynęło wiele czasu, a adwokat Estelli spenetrował, iż „medne mieszkanie”, o którym mówił Jack, jest piękną willą, w której były mistrz świata mieszka otoczony liczną służbą.

Nic dziwnego!

Wszyscy wiedzieli o tem, że na swych trzech ostatnich walkach (dwie z Tunneym, a trzecia z Sharkeyem) zarobił Jack dwa miliony dolarów.

Coprawda, 40 procentów od tej sumy musiał oddać rządowi, ale nawet reszta stanowiła wcale pokaźną sumę.

W ciągu długich lat nazwisko Dempseya miało wartość złotą dla reklamy na całym świecie.

W czasie, gdy Estella była żoną Jacka, ten nie żałował na nią wydatków.

Willą, którą jej podarował, kosztowała 135 tysięcy dolarów, a

samochód marki Rolss-Royce kosztował tylko 13 tysięcy dolarów.

Właśnie o ten samochód, który Jack ofiarował Estelli na gwiazdkę, rozgorzała obecna walka. Było to tak.

Przed paroma tygodniami,

Estella spędziła wieczór u przyjaciół. Jej kosztowny wóz czekał na nią z szoferem przed domem.

Gdy Estella wyszła, spostrzegła, że

szofer jej siedzi przy kierownicy całkiem innego auta.

— Cóż to znaczy? Gdzie jest nasza maszyna? — spytała artystka szofera.

— Był to brat mr. Jacka, pan Joe Dempsey i oświadczył, że pani już wie o zamianie, przyznanej przez sąd i że zostawia pani to auto. Sam odjechał w Rolls Royce.

Miss Taylor zavrzała gniewem i napisała do Jacka, że przerywa pertraktacje rozwodowe,

o ile mr. Joe nie zwróci jej samochodu.

Dempsey tłumaczył się zrazu, że luksusowy samochód został w swoim czasie kupiony w imieniu firmy Barbara Company, która należała do obu braci Dempseyów, więc to brat Joe sądził, że ma prawo do samochodu.

W sądzie grodzkim Przyborówna przyznała się do wszystkiego w sposób tak rozbrajający, że sędzia uznał wyjątkowo nieporozwój tymślowy oskarżonej i zawiesił jej na 2 lat karę 3-mies. wzięcia.

Pojętą służacą Wielkie miasto budzi zamilowanie do wytworności

Mańka Przyborówna przyjechała do Warszawy na służbę. Wzięła ją do siebie pani Wanda Kalinowska, ale nie miała żadnej pociechy.

Mańka było to „głupie i rozlane dziewczysko”, które na wszystko się gapilo jak ciele na gwiazdy.

Najwięcej ją dziwiło że w mieszkaniu nie ma wody ze studni, tylko „se ona sika prosto ze ścian bez złoty kurasek”.

W pierwszych dniach pobytu w Warszawie Mańka usiłowała nawet ze schodów schodzić tyłem, jak z drabiny.

Po miesiącu, kiedy pani Kalinowska orzekła, że nie może już się dłużej męczyć z tym kapuścianym złabem, Mańka znalazła sobie inną służbę.

u pani Zofii Moczulskiej.

Jakież było zdziwienie chlebodawczyni, kiedy na drugi dzień w piękna jedwabną pyjamę.

Rad z surowców sowieckich

Pierwsze pomyślne próby

Z Moskwy donoszą: Dokonano tu prób wydobycia radu z surowców sowieckich. Pierwsze próby uwięzione zostały powodzeniem. Rada komisarzy ludowych

wyasygnowała 50.000 rubli celem dokonania dalszych prób.

Sowiety dotychczas nabywały rad na rynkach zagranicznych.

Co wróżą gwiazdy na dzień 22 stycznia?

Możliwe niepokoje

Znaczący się to zwłaszcza w godzinach rannych — krótko przed godz. 10-a, kiedy możemy być narażeni na nieoczekiwane wydarzenia niepomyślne, niepokojące nerwowo, nieporozumienia — zwłaszcza z obcymi. Nasze intencje mogą w tym czasie zostać źle zrozumiane, obietnice wówczas dokonane — nie zostaną dotrzymane, osoby zaś wiedy poznane będą dla nas później źródłem niepokojów.

Nie jest to odpowiedni czas do zawierania nowych związków, kontraktów i umów.

Południe lepiej się zapowiada i może przynieść pewne — przemijające zresztą

ta — powodzenie w związku z osobami płci odmiennej lub też sztuką, występami publicznymi, teatrem itp. Należy się jednak liczyć z tem, że już o godz. 16-ej możemy być narażeni na rozczarowania, kaprysy, niepotrzebne wyrzuty — jednym słowem jakies niepowodzenia uczuciowe lub artystyczne.

Później nastrój ulegnie poprawie, i znaczący się większa przedsiębiorczość, samodzielność, dążenie do oryginalności. Należy jednak nie zapominać, że między godz. 21-a a 22-ga możemy znowu przeżywać jakies zawody lub nastrój mniej miły.

Dziecko dziś urodzone — zmienne, nastrojowe, romantyczne — potrzebuje starannego wychowania. Okaze zdolności artystyczne — zwłaszcza muzyczne. J. S. D.

RADJO WARSZAWSKIE

WARSZAWA. (Dług. fal 1411.8 m.). Godz. 11.58: Sygnal czasu. Hejnał z Krakowa. G. 12.10: Płyty. G. 14.45: Płyty. G. 15.25: „Powstanie Styczniowe w powieści polskiej”. Godz. 15.50: Audycja dla chorych. G. 16.20: „Z dziejów stosunków polsko - rosyjskich w okresie „Powstania Styczniowego”. G. 16.40: Płyty. G. 16.55: Lekcja języka

angielskiego. G. 17.10: „Bismarck a Polska w r. 1863”. G. 17.35: Koncert orkiestry dętej. G. 19.35: Płyty. Godz. 20: Pogadanka muzyczna. G. 20.15: Koncert symfoniczny z Filharmonii warsz. W przerwie folietyon literacki p.t. „Szlakiem powieści polskiej”. G. 22.50: Muzyka taneczna.

Zawody szybowcowe w Alpach

A tych dniach odbyły się zawody szybowcowe w Alpach Bawarskich. Na zdjęciu holowanie aparatu na miejsce startu. Z prawej st.ony u góry znany niemiecki lotnik szybowcowy. Grönhoff.

Pożyczki dla pogorzalców i na budownictwo ogniotrwałe

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych za II półrocze 1931 r. przyznał pogorzalcóm 667 pożyczek na sumę zł. 454.200, w tem na terenie województwa Białostockiego 8 po-

życzek na sumę 5.900 zł. Na budownictwo ogniotrwałe Wydziałowi Powiatowemu w Bielsku udzielono pożyczkę w kwocie 20.000 zł.

Odroczenie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego

Ministerstwo Skarbu na zasadzie ust. 2 art. 120 ustawy o państw. pod. dochod. (Dz. U.R.P. Nr. 58 z 1925 r. poz. 411) odroczyło po koniec roku 1932 po-

bieranie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego, wypłacanego funkcjonariuszom państwowym i komunalnym. Niedobrane na skutek tego zarządzenia kwoty podatku dochodowego zostaną we właściwym czasie umorzone.

Budżet Gminy Wyzn. Żyd.

Starostwo Grodzkie zwróciło się do Gminy Wyzn. Żydowskiej, by do 20 stycznia przedłożyło budżet. Ponieważ Rada Gmin nie zdążyła zatwierdzić wszystkich pozycji budżetu, zwrócono się do Starostwa z prośbą o przedłużenie terminu do 10 lutego r.b.

Wybory podrabiańców

Jak wiadomo, Urząd Wojewódzki zarządził wybory podrabiańców. Posiedzenie wyborcze odbędzie się w Gminie 26 b.m. Lista kandydatów zawiera 10-go nazwisk.

Z braku zamówień

W dniu 20 b.m. z powodu braku zamówień unieruchomiono warsztaty samochodowe p. Gerca Neumarka (Mickiewicza 49).

Kradzież w Magistracie

P. Gamm, będąc onegdaj w Magistracie, liczył w jednym z pokoiów pieniądze i położyła na poręczu 120 zł. w chusteczce. Nie zdążyła się obejrzeć, a pieniędzy już nie było. Złodzieja nie wykryto.

Podpalenie z zemsty

Dnia 18 b. m. na łące w pobliżu wsi Borkowo, gm. Mały-Płock, Cudnik z wsi Borkowo podpalił, z zemsty stóg siana, wart 120 zł. należący do Aleksandra Kalki, mieszk. tejże wsi. Sprawca został ujęty.

Popierajcie Polski Cz. Krzyż

Zmniejszenie kosztów egzekucyjnych za należności podatkowe

Dotąd koszty egzekucyjne przy ściąganiu wszystkich podatkowych należności zarówno państwowych jak i komunalnych, były obliczane w wysokości 5 proc. od zaległej sumy wraz z odsetkami, przyczem te ostatnie równały się niejednokrotnie sumie zaległości. Obecnie Izba Skarbowa w

Warszawie rozsyła okólnik wyjaśniający, że koszty egzekucyjne należy obliczać li tylko od zaległości zasadniczej, gdyż odsetki stanowią należność dodatkową, która nie podlega ponownemu obciążeniu.

W ten sposób koszty egzekucyjne wybitnie maleją.

Skargi na brudy w magistrackim domu

W centrum 100 tysięcznego prawie miasta Białegostoku znajduje się przy ul. Rynek Kościuszki 1 „drapacz” (odrapany w niemożliwy sposób 2 piętrowy dom, właścicielem którego jest Magistrat).

Dom ten, w którym mieści się Publiczna Biblioteka Miejska i Czytelnia, Bank, różne Stowarzyszenia i Organizacje, cieszy się smutną sławą z powodu katastrofalnego wprost zaniedbania i opuszczenia, a się najdotkliwiej uzewnętrznia na stałe zaśmieconej, brudnej klatce schodowej.

Od dłuższego czasu do redakcji naszej wpływają stałe skargi w tej sprawie. Prasa do-

nosi codziennie o rejonowych lustracjach sanitarno-porządkowych przeprowadzanych w Zabłudowie, Gródku, i we wszystkich innych miejscowościach — na oslawione schody magistrackiego domu nikt z powołanych ku temu czynników nigdy nawet nie zajął.

Klatka ta jest siedliskiem rozsadników wszelkich zaradków i bakterij chorobotwórczych.

NIEŚMY POMOC BEZROBOTNYM

„APOBLO” Początki o godz. 5, 6.45, 8.30, 10.15
DZIS PO RAZ OSTATNI!
Aby dać możność obejrzenia i usłyszenia najlepszego POLSKIEGO FILMU
GENY 1
BEZIMIENNI od 1 zł.
BOHATEROWIE
Realizacja M. WASZYŃSKI. Reżyseria: E. BODO.
Marja Bogda—Adam Brodzisz—Eugenjusz Bodo
Z. Pogorzelska—S. Jaracz—W. Biegański—P. Owertło

Konferencja Inniarska

Przeżywany obecnie ostry kryzys gospodarczy, oraz ostatnia polityka protekcyjna państw, idąca po linii tworzenia coraz większych barier celnych, zniechęca rząd i społeczeństwo do czujniejszej uwagi i zainteresowania się zagadnieniami gospodarczymi kraju.

Ponieważ w ogólnym kryzysie najdotkliwiej odczuwa go rolnictwo, ta podstawowa gałąź życia gospodarczego, przeto dla poprawienia sytuacji w tej dziedzinie tak rząd i społeczeństwo musi wyszukać wszystkie środki i włożyć siły, aby choć w części niedole wsi poprawić. Jedną z dziedzin produkcji rolnej jest len, jedyna roślina

włóknista w Polsce, na którą dotychczas nie zwrócono należytej uwagi.

Doceniając znaczenie uprawy lnu w Polsce, Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego „Krajan” w Białymstoku zwołuje konferencję czynników zainteresowanych na dzień 24-go stycznia r.b. o godz. 1-ej pp., która odbędzie się pod przewodnictwem Pana Wojewody w Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego. Na konferencji zostaną wygłoszone referaty przez dra Jagmina i dyr. Banku Rolnego p. Maculewicza, poczem odbędzie się dyskusja na powyższy temat.

Zuchwały napad rabunkowy

W dniu 19 b. m. o godz. 19, na powracającego z Ostrołki Stanisława Majkowskiego, mieszkańca wsi Oleszewo-Borki, gm. Nakły dokonano napadu rabunkowego przyczem zrabowano mu 300 zł. i 1 dolar. Dochodzeniem ustalono, iż

sprawcą napadu był Wacław Małachowski, zam. w Nowej Wsi, pow. makowskiego. Został on wraz z dowodami winy ujęty. Przeciwno Małachowskiemu zostało wszczęte dochodzenie w trybie doraźnym.

Lustracja sanitarno-porządkowa w Michałowie

Lekarz powiatowy dr. Walewski udał się wczoraj do Michałowa dla przeprowadzenia

lustracji sanitarno-porządkowej w piekarniach, sklepach spożywczych, szkołach i t. d.

Z życia strzeleckiego

Nowa żeńska druż. w Choroszczy—Zabawa taneczna

— Oddziały żeńskie Zw. Strzeleckiego stale się rozwi-

ają. W tych dniach w Choroszczy powstała drużyna żeńska pod kierownictwem nauczycielki Pankstowej. Drużyna składa się narazie z 12 strzelczyń.

— W dniu 31 b. m. Związek Strzelecki w Choroszczy urządza zabawę taneczną, połączoną z przedstawieniem. Podczas tańców przygrywać będzie orkiestra 42 p. p. Dochód przeznaczony jest na dożywianie dzieci i na bezrobotnych.

Oszustwo i wyłudzenie

Marja Molska, mieszk. Starosielc, zameldowała, że Franciszek Owsiej, mieszk. wsi Łosice dopuścił się oszustwa i wyłudził u niej 70 zł.

Ze sportu

NOWY ZARZĄD

Biał. Okręg. Związku Gier Sportowych

Wybrany przez Walne Zgromadzenie B.O.Z.G.S. Zarząd ukonstytuował się jak następuje:

prezes — p. Tenczyński Tadeusz, vice-prezes — p. Datner Szymon, skarbnik — p. Sinica Franciszek, sekretarz — p. Przybyszewski Leopold, członek zarządu p. Lewin Symbcha.

E. 1223 31 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Białymstoku rewiru I-go Franciszek Dziarski, zamieszkały przy ul. Starobojarskiej Nr. 21-a, ogłasza, że na żądanie Józefa Zero i inn. w dniu 6 kwietnia 1931 r. od godziny 10 rano w guchau Sądu Okręgowego w Białymstoku przy ul. Mickiewicza Nr. 5, odbędzie się sprzedaż przez licytację praw masy spadkowej po zmarłym Józefie Kruszkowskim do niehipotecznej nieruchomości wiejskiej, położonej we wsi Burzyska, gminy Naroki, powiatu bielskiego, województwa białostockiego, składającej się z około 20-tu morgów ziemi w szachownicy t. j. ziemi ornej, łąk i lasów, oraz domu mieszkalnego, krytego słomą, stodoły, chlewa i obory.

Powyższa nieruchomość nie ma urzędzonej hipoteki, w zastawie i dzierżawie nie jest, lecz znajduje się we wspólnym posiadaniu masy spadkowej po zmarłym Józefie Kruszkowskim w osobie opiekunki wdowy Anny Kruszkowskiej oraz teści Anny Kruszkowskiej jako współwłaścicielki i sprzedaży z licytacji publicznej ulegają tylko prawa dłużnika do 10/100 części budynków, oraz do około 10-ciu morgów ziemi różnego rodzaju, zgodnie z opisem z dnia 24-go stycznia 1931 r.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt zł. (2250 zł.) jednak takowa może być sprzedana niżej, ceny szacunkowej w myśl art. 1182 U.P.C. Zamierzający wziąć udział w licytacji, obowiązany jest złożyć wadium w wysokości 225 zł. Opis majątku można przeglądać w Kancelarii Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Białymstoku.

Białystok, dn. 11 stycznia 1932 r.
Komornik Dziarski.

Dr. J. WALEWSKI
ChOROBY WNERWOWE, SKÓRNE I MOCZOPŁOWE
Przyjmuje rano i od 4-8 w. w niedzielę i święta od 10-11 rano ul. Sienkiewicza 14 n. 3. Telefon 8-45

Podatek dochodowy dla osób fizycznych

Skarbowym.

2) Ustawowy termin do złożenia zeznania o dochodzie upływa z dniem 1-go marca r.b. Ministerstwo Skarbu zwykle przedłużało ten termin do dnia 1 maja, ale czy to będzie w tym roku — niewiadomo. W każdym razie zalecam złożyć zeznanie o dochodzie do dnia 1-go marca r. b., albowiem przekroczenie tego terminu grozi ci zaocznością wymiaru i w związku z tem ograniczy ci prawo dalszej obrony twoich interesów podatkowych.

3) Pamiętaj, że zgodnie z postanowieniem, zajętem przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, tylko ci płatnicy podatku dochodowego mogą uzyskać niższe podatki na rodzinę, którzy złożyli zeznanie o dochodzie w terminie ustawowym i w zeznaniach tych wyszczególnili osoby, będące na ich utrzymaniu.

4) Pamiętaj, że mało jest wypełnić cyfrowo odnośne rubryki zeznania o dochodzie na stronach 2 i 3. Należy jeszcze dołączyć do zeznania arkusz pa-

pięru, na którym musisz wyszczególnić:

- a) jakie mianowicie posiadałeś w czasie miarodajnym, źródła dochodu, od których zeznałeś swój dochód;
- b) gdzie te źródła są położone;
- c) w jaki sposób obliczyłeś swój dochód. Przytocz obliczenia;
- d) jeśli prowadzisz książki handlowe, lub zapiski, na podstawie których obliczyłeś swój dochód, to napisz o tem w załączonym do zeznania arkuszu, oraz powołaj się, że dochody te możesz przedłożyć władzy wymiarowej lub jej przewodniczącemu na ich zapotrzebowanie;
- e) jeśli nie posiadasz żadnych dowodów do obliczenia zeznanego dochodu, to pamiętaj, że ustawa daje ci prawo powołać się na świadków i znawców, a więc możesz ich nazwać z podaniem adresu; władza zaś wymiarowa powinna ich wezwać na twoje koszty i zbadać;
- f) na kwoty wydatków, które wykazałeś na stronie 3 zeznania, jak również na wykaza-

nych w zeznaniu członków rodziny, będących na twojem utrzymaniu, musisz do zeznania o dochodzie dołączyć usprawiedliwiający dowody i o tych załącznikach omówić bądź w zeznaniu o dochodzie, bądź w załączonym do zeznania arkuszu papieru.

5) Pamiętaj, że wzwane na wezwanie władzy wymiarowej lub jej przewodniczącego stanowczo udział najściślejszej odpowiedzi na każdy punkt zapytania w wyznaczonym ci na to terminie, który nie może być mniejszym od dni 14 od dnia doreczenia wezwania.

Nieudzielenie odpowiedzi, lub udzielenie lakowej po terminie postawi cię w zaoczność i utrudni ci dalszą obronę twoich interesów podatkowych.

6) Pamiętaj, że to dnia 19-go maja r. b. musisz wpłacić do Kasy Skarbowej połowę podatku, jaki przypada od zeznanego przez ciebie dochodu.

Wobec tego, jeśli widzisz, że dochód twój nie przekracza kwoty 7200 zł. i że zatem przysługuje ci zniżka podatku na rodzinę, to jednak sam sobie tej zniżki zastosować nie możesz, bo prawo do tego przysługuje Komisji wymiarowej, a więc w wypadku, gdybyś po prowizorycznym zastosowaniu zniżki podatku na rodzinę, zauważył, iż będziesz wolny od zapłacenia podatku dochodowego, lub jest i przewidujesz dużą zniżkę podatku z powodu obarczenia cię rodziną, zalecam stawić się do p. Naczelnika Urzędu Skarbowego i omówić z nim tę sprawę, poczem on wskaże ci ile masz do zapłacenia w dniu 1 maja roku podatkowego na poczet podatku dochodowego od zeznanego przez ciebie dochodu.

O ile wiem ta ostatnia sprawa do chwili obecnej nie znalazła jeszcze ustawowego wyjaśnienia.

Stanisław Strzelbicki
Emerytowany Radca Skarbowy

Podziękowanie

Straży Miejskiej z p. Komendantem Swiderskim na czele, za szybkie przybycie i stłumienie pożaru w dniu 21 stycznia 1932 r. tą drogą składamy serdeczne podziękowanie. Jednocześnie załączamy zł. 50 (złoty pięćdziesiąt) na bezrobotnych, oraz zł. 50 (pięćdziesiąt) na Kościół św. Rocha.

Fabryka Kafli i Polewy
Jana Kucharskiego Synowie
ul. Grunwaldzka 41.

Dyżury nocne aptek

Dziś pełnią dyżury apteki: M. Frausztetera, ul. Sienkiewicza 63, Anny Hallajowej, róg Sienkiewicza i Rynku Kościuszki i Wysockiego na Piaskach Piękna 2.

Nocne pogotowie lekarskie

tel. 5-03 „Linax Hacedek”.

Ogłoszenie.

Stosownie do Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 28 września 1931 r. ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Nr. 94 poz. 724 § 12 podaje do wiadomości, że z dniem 1 stycznia 1932 r. przestały istnieć Powiatowe Kasy Chorych w Wołkowysku, Hajnówce i Wysokiem Mazowieckiem jako Kasy samodzielne i zostały wcielone do zreorganizowanej Powiatowej Kasy Chorych w Białymstoku, która otrzymała nazwę „KASA CHORYCH W BIAŁYMSTOKU”.

Wszelkie prawa i zobowiązania Kas zlikwidowanych przejęła na siebie Kasa Chorych w Białymstoku.

KOMISARZ ZARZĄDZAJĄCY

(—) Wł. Dubielecki

„MODERN” DZIS POWTÓRZENIE PREMJERY CENY 1.25
TRAGEDJA 14.000.000 ISTOT LUDZKICH Początek 6.30, 8.20, 10.15
w największym filmie XX-stulecia p. t.

NAJEZDZCY
FRONT ZACHODNI 1918 r.
SŁAWY ZAGRANICZY:
Gustaw Diesel | Fritz Kampers
Jean Moebis | Claus Clausen
w rolach głównych.

LECZNICA
LEKARZY-SPECJALISTÓW
Białystok, Mazowiecka 5 (Sienny Rynek) tel. 1-38.
Porada 3 zł.
Wszystkie specjalności: Choroby wewnętrzne, nerwowe, dziecięce, choroby dla matek karmiących, akuszeria, kobiece i porady dla ciężarnych, chirurgiczne, skórne i weneryczne, oczu, nosa, gardła i uszu. Oraz gabinet dentystryczny, Rentgen, analizy, leczenie światłem i elektrycznością po cenach lecznicow. Dojazd autobusem D.

Unieważnia się zgubione wektle in blanco na sumę zł. 8.000 (osiem tysięcy zł.) z wystawienia Eugenji Sztolc Warszawskiej 62.

Czytanie „Dziennik”